

Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds Jaarverslag

2015

a.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen

Algemene informatie Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Kantooradres Fonds

Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Beheerder

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Directie Beheerder

Dhr. D. Gort
Dhr. M.G. Jekel
Dhr. J.Th.M. Julicher
Dhr. G.C. Mattu

Juridisch eigenaar beleggingen

Stichting ASR Bewaarder
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Directie Stichting ASR Bewaarder

Dhr. O.C.G. Dries
Mevr. L. van der Spek

Administrateur

ASR Nederland N.V.
Afdeling Financial Markets
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Bewaarder (custodian)

ABN AMRO Bank N.V.
Gustav Mahlerlaan 10
1082 PP Amsterdam

Accountant

KPMG Accountants N.V.
Papendorpseweg 83
3528 BJ Utrecht

Juridisch adviseur van de Beheerder

De Brauw Blackstone Westbroek N.V.
Burgerweeshuispad 301
1076 HR Amsterdam

Datum van oprichting

30 september 2013

Inhoudsopgave

Profiel­schets	4
Algemeen	4
Verslag van de beheerder	8
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds	11
Jaarrekening 2015	15
Balans	16
Winst- en verliesrekening	16
Kasstroomoverzicht	17
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	18
Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening	22
Overige informatie	27
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	27
Bijlage	29

Profielschets

Algemeen

Het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (het Fonds of WPLS) wordt aangeboden in pensioenregelingen op basis van een beschikbare premie, mogelijk in combinatie met een belegging in een goed gespreid mixfonds. Door het Fonds wordt meer zekerheid over de hoogte van de uiteindelijke pensioenuitkering nagestreefd. Op de pensioendatum koopt een deelnemer uitkeringen aan voor ouderdomspensioen (en eventueel partnerpensioen). De prijs voor deze uitkeringen is afhankelijk van de markttrente die op dat moment geldt.

Het Fonds is uitgezonderd van het opstellen van een prospectus, zoals bedoeld in de Wft. Echter is er wel een Informatiememorandum beschikbaar die waardevolle informatie voor potentiële Polishouders bevat. Het dient ten behoeve van de informatievoorziening richting de consument en is gebaseerd op zelfregulering door de verzekeringsbranche, gestimuleerd door het Verbond van Verzekeraars.

Door middel van een verzekeringsproduct, hier het Werknemers Pensioen (een beschikbare premieregeling) van De Amersfoortse, kan worden belegd in het fonds:

Het Fonds	Manager
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (WPLS)	De heer M. (Marèn) Klap

Structuur van het Fonds

Het Fonds is op 30 september 2013 opgericht en is een in Nederland gevestigd besloten fonds voor gemene rekening met een open-end karakter met opstartkapitaal (€ 15 mln) van ASR Levensverzekering N.V. om het fonds voldoende omvang te geven. In januari 2014 werden de eerste polishoudergelden belegd in het Fonds.

Het open-end karakter heeft betrekking op de mogelijkheid die het Fonds biedt elke handelsdag middelen te storten en te onttrekken. De Participanten in het Fonds zijn uitsluitend gerechtigd tot een evenredig deel van het Fonds in de verhouding van het aantal Participaties, waarmee zij in het Fonds deelnemen.

De Participaties worden vooralsnog niet aan enige effectenbeurs genoteerd.

Beleggingsfilosofie van het Fonds

De doelstelling van het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds is het bieden van een goed gespreide portefeuille staatsobligaties met een lange resterende looptijd en met een beperkt kredietrisico.

Het beleid van het Fonds is erop gericht om op langere termijn een totaalrendement te behalen dat vergelijkbaar is met dat van de benchmark (vergelijkingsmaatstaf) BoA/ML EMU AAA Direct Government indices. Het Fonds belegt hoofdzakelijk in obligaties en andere verhandelbare vastrentende schuldbewijzen met in het algemeen een hogere rentegevoeligheid, uitgegeven of gegarandeerd door overheden die deel uitmaken van de Europese Monetaire Unie of door supranationale instellingen, evenals covered bonds en mortgage backed securities (MBS)

Beheerder en Juridisch Eigenaar

Het Fonds heeft een Beheerder en een Juridisch Eigenaar. De Beheerder van het Fonds is ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (hierna 'ANB'). ANB beschikt over een door de Stichting Autoriteit Financiële Markten (hierna 'AFM') verleende vergunning als bedoeld (artikel 2:65 Wet financieel toezicht - nieuw). Dientengevolge zijn de verplichtingen uit de Wet op het financieel toezicht niet toepasselijk op de Beheerder voor zover het Fonds betreft. Potentiële beleggers, zijnde groepsmaatschappijen van de Beheerder in de zin van artikel 1:13a onder g Wft, worden daarom nogmaals met nadruk gewezen op het feit dat het Fonds niet onder toezicht staat van de AFM.

De Juridisch Eigenaar van het Fonds is Stichting ASR Bewaarder. De Juridisch Eigenaar is opgericht op 17 juni 1996 en is een stichting in concernverband van ASR Nederland. De Juridisch Eigenaar is statutair gevestigd te Utrecht en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41135730. Hoewel ten aanzien van het Fonds de regels uit de Wet op het financieel toezicht niet toepasselijk zijn, kent de Bewaarder een statutair beperkt doel in de zin van artikel 4:37j Wft. De taken van de Juridisch Eigenaar zijn beperkt tot het optreden als juridisch eigenaar van (juridisch gerechtigd tot) alle activa die tot het Fonds behoren, alsmede het administreren en bewaren van deze activa. Verplichtingen die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds worden aangegaan op naam van de Juridisch Eigenaar.

Risico's bij het deelnemen in Fondsen

Beleggen impliceert het aangaan van transacties in financiële instrumenten. Aan het beleggen in het onderhavige fonds en aan het gebruik van financiële instrumenten zijn risico's verbonden. De belangrijkste risicocategorieën, verbonden met transacties in financiële instrumenten, worden benoemd in het jaarverslag en zijn tevens in hoofdstuk 4 van het informatiememorandum opgenomen.

Risicomanagement

Het beheersen van risico's is verbonden aan het risicoprofiel van het Fonds. Het risicoprofiel dient altijd in samenhang gezien te worden met de kansen, zoals deze tot uitdrukking komen in de rendementen. Daarom is niet zozeer het zoveel mogelijk inperken van risico's als wel het streven naar een optimale verhouding tussen rendement en risico binnen acceptabele limieten het uitgangspunt.

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., de Beheerder, bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het informatiememorandum zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fonds specifieke interne uitvoeringsrichtlijnen.

Dergelijke richtlijnen zijn onder meer opgesteld ten aanzien van de mate van spreiding van de portefeuille, de kredietwaardigheid van debiteuren waarmee zaken wordt gedaan en de liquiditeit van beleggingen. Zo zal een brede en goede spreiding van de beleggingen naar verwachting een dempend effect hebben op onderkende prijsrisico's, terwijl selectie op kredietwaardigheidsniveau en limietbewaking de mogelijkheid scheppen om kredietrisico's te beheersen. Liquiditeitsrisico's kunnen worden beperkt door hoofdzakelijk in courante, beursgenoteerde effecten te beleggen. Door gebruik te maken van afgeleide financiële instrumenten is het mogelijk om prijsrisico's zoals valuta- en renterisico's af te dekken of te sturen. Tevens bieden deze instrumenten mogelijkheden tot efficiënt portefeuillebeheer bijvoorbeeld bij anticipatie op in- en uitstroom. Bij het gebruik van derivaten wordt ervoor zorg gedragen dat de market exposure van de portefeuille in lijn is met hetgeen bereikt zou kunnen worden zonder gebruik te maken van derivaten. Daarnaast zullen derivaten zodanig worden gebruikt dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsrestricties blijft. De bedrijfsvoering van de beheerder, voor zover die van toepassing is op de activiteiten van de beleggingsinstelling, is mede gericht op het beheersen van operationele risico's.

Afdeling a.s.r. Group Asset Management (voorheen a.s.r. Financial Markets) binnen ASR Nederland N.V. voert de feitelijke uitvoering uit van het beleggingsbeleid van de Beheerder. De afdeling "Group Asset Management" is een zelfstandig bedrijfsonderdeel van ASR Nederland N.V. De Beheerder heeft in het kader van risicobeheer gezamenlijk met a.s.r. Group Asset Management voor het jaar 2015 een ISAE 3402 type II verklaring verkregen zonder materiële bevindingen ten aanzien van de (beleggings)processen. a.s.r. Group Asset Management zal ook voor het jaar 2016 opteren voor de ISAE 3402 type II verklaring.

Inzicht in risico's

Het jaarverslag heeft onder meer als doel om inzicht te verschaffen in risico's die zich gedurende de verslagperiode voor hebben gedaan.

De belangrijkste risico's welke van toepassing zijn of zich voor kunnen doen voor het Fonds zijn:

Marktrisico:

De lage rentestand heeft gevolgen voor het rendement van staatsobligaties. Tevens kan bij een stijging van de kapitaalmarktrente de marktwaarde van de obligaties, en daarmee van het Fonds, in waarde dalen. Gezien het renterisicoprofiel van het Fonds is dit risico groter dan bij vergelijkbare fondsen die beleggen in staatsobligaties met een gemiddeld kortere looptijd.

Kredietrisico:

Door posities in periferielanden en niet staatsobligaties is er een grotere kans dat de tegenpartij niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.

Valutarisico:

Het Fonds heeft de mogelijkheid om naast de Euro te beleggen in Zwitserse kronen, Amerikaanse dollars en Britse ponden. Per 31 december 2015 waren geen posities aanwezig met een vreemde valuta.

Liquiditeitsrisico:

Het opkoopprogramma van obligaties door de Europese Centrale Bank kan leiden tot verstoringen in de markt op de korte en middellange termijn.

Politieke en economische risico:

Door de posities in periferielanden is er een verhoogd risico als gevolg van de politieke situaties in met name de Zuid-Europese landen. Deze landen kenmerken zich door een hogere volatiliteit. Indien zich een situatie voordoet met een periferieland dan heeft dat ook indirect impact op de staatsrente van andere Eurolanden.

Rendementsrisico:

Door actief beheer van de portefeuille binnen de grenzen van het mandaat kan een afwijking ontstaan ten opzichte van de benchmark. Op verslagdatum was het Fonds overwogen in staatsobligaties van Nederland, Finland, Oostenrijk en onderwogen in Duitsland. Hiermee is een rendementsrisico in de portefeuille aanwezig ten opzichte van de benchmark.

Al deze genoemde risico's vallen binnen het mandaat en worden waar nodig tijdig beheerd en gemitigeerd.

Het opgenomen overzicht in de bijlage van de "Specificaties van de Beleggingen" biedt informatie inzake de mate van spreiding van beleggingen op het gebied van zowel regio en valuta per individuele naam, alsmede inzake rentepercentage en resterende looptijd per belegging in geval van vastrentende beleggingen en geeft daarmee onder meer een indicatie van prijsrisico's. Wat betreft afgeleide financiële instrumenten zijn, voor zover deze instrumenten onderdeel van de portefeuille op verslagmoment uitmaken, specificaties opgenomen in de toelichting van de balans en/of winst- en verliesrekening, voor zover relevant.

Vergadering van Participanten

Vergaderingen van Participanten worden gehouden indien de Beheerder dit in het belang van de Participanten acht. Het recht om vergaderingen van Participanten bijeen te roepen komt niet toe aan individuele of groepen Participanten. Een Participatie geeft recht op het uitbrengen van één stem. Delen van Participaties geven geen stemrecht.

Stembeleid

De Beheerder van het Fonds kan stemrechten die verbonden zijn met onderliggende beleggingen uitoefenen. De Beheerder heeft een stembeleid ontwikkeld op basis waarvan zij haar rol als belegger uitoefent. De stemverantwoording geeft inzicht in de wijze waarop de Beheerder haar stemrecht uitoefent op de aandeelhoudersvergaderingen van haar deelnemingen. De Beheerder heeft haar stembeleid afgestemd op het stembeleid van ASR Nederland N.V.

Uitlenen van effecten

Het Fonds leent momenteel geen effecten uit. Met verwijzing naar het Informatiememorandum en/of de voorwaarden van beheer en bewaring kunnen onderliggende effecten worden uitgeleend onder de daar genoemde voorwaarden.

Kosten en vergoedingen

Bij uitgifte en inkoop van Participaties wordt door het Fonds transactiekosten in rekening gebracht, ook op- of afslag genoemd. Deze kosten komen ten gunste van het Fonds ter compensatie van transactiekosten die worden gemaakt indien als gevolg van uitgifte onderliggende beleggingen moeten worden aangekocht of als gevolg van inkoop beleggingen moeten worden verkocht. Het percentage voor de op- of afslag ten opzichte van de Intrinsieke waarde is 0,15%. Het percentage kan wijzigen indien marktomstandigheden en/of de daadwerkelijk gerealiseerde transactiekosten daartoe aanleiding geven.

Naast de transactiekosten heeft het Fonds ook een Lopende kosten Factor (LKF) op jaarbasis welke aan de beheerder wordt betaald ten behoeve voor het beheer van het fondsvermogen. Deze LKF bestaat uit een beheervergoeding (0,15%) en servicevergoeding (0,10%), maar ook andere kosten exclusief rentekosten, eventuele belastingen en transactiekosten. Er wordt voor het Fonds gestreefd naar een LKF van maximaal 0,25% op jaarbasis.

Compensatie in het geval van een onjuist berekende Intrinsieke waarde

Indien de Intrinsieke waarde van het Fonds onjuist is berekend en de afwijking ten opzichte van de juiste Intrinsieke waarde minimaal 1% bedraagt, zal de Beheerder eventueel nadelige gevolgen aan de zittende Participanten in het Fonds vergoeden. Deze compensatie zal alleen plaatsvinden indien de Beheerder binnen dertig dagen na de datum waarop een onjuiste berekening van de Intrinsieke waarde heeft plaatsgevonden de onjuiste berekening heeft vastgesteld.

SRI beleid

In 2007 heeft ASR Nederland N.V., mede namens ANB, haar beleid inzake "Socially Responsible Investing" (SRI) opnieuw geformuleerd. Het SRI beleid geldt voor alle door a.s.r. beheerde beleggingen binnen ASR Nederland. Het SRI beleid legt de nadruk op positieve selectie van 'best practices en best products' gebaseerd op 'Environmental, Social en Governance' (ESG) criteria. De positieve selectie vindt onder meer plaats voor de keuze van de landen (staatsleningen) alsmede voor de keuze voor ondernemingen (aandelen en bedrijfsobligaties). Tegelijkertijd hanteren wij uitsluitingscriteria ten aanzien van wapenproducenten en de tabaks-, gok- en nucleaire industrie en screenen wij op het respecteren van mensen- en arbeidsrechten. Daarnaast voert a.s.r. een restrictief beleid ten aanzien van producenten van gevaarlijke chemicaliën, genetisch gemodificeerde producten en alcohol, de seksindustrie en ondernemingen die dierproeven doen. Hierbij hanteert a.s.r. de richtlijnen van Forum Ethibel. Voor nadere informatie verwijzen wij naar www.asr.nl. Wanneer wij ons beleggingsbeleid niet alleen baseren op cijfermatige en economische factoren maar ook op kwalitatieve ESG-criteria, verwachten wij dat dit op de langere termijn zal leiden tot een stabiel en duurzaam rendement.

Dividendbeleid

Het Fonds keert geen dividend uit.

Beschikbare documentatie

De statuten van de Beheerder en de statuten van de Juridisch Eigenaar liggen ter inzage ten kantore van de Beheerder. Een kopie van de vergunning en van de statuten is kosteloos verkrijgbaar. Actuele informatie over het Fonds, alsmede het Informatie Memorandum, het (half)jaarverslag, zijn kosteloos op schriftelijk verzoek verkrijgbaar bij de Beheerder. Ook wordt deze informatie gepubliceerd op de Website van de Beheerder (www.asr.nl).

Klachten

Klachten kunnen schriftelijk worden ingediend, gericht aan de Beheerder op onderstaand adres.

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Afdeling Financial Markets
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

De Beheerder is aangesloten bij het financiële klachteninstituut KiFiD.

Verslag van de beheerder

Algemeen

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (hierna 'ANB', de Beheerder) is opgericht op 8 juni 2007 en statutair gevestigd te Utrecht. ANB staat ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 30227237 te Utrecht. ANB is een 100%-deelneming van ASR Nederland N.V.

ANB heeft ten doel het verlenen van beleggingsdiensten, het beheren van vermogen en het optreden als vermogensbeheerder ten behoeve van derden. Sinds 17 juni 2009 is ANB in het bezit van een door de Stichting Autoriteit Financiële Markten (hierna 'AFM') verleende vergunning voor het beheren van Beleggingsinstellingen als bedoeld in artikel 2:65 eerste lid, sub a van de Wet op het financieel toezicht (hierna 'Wft'). Op grond van deze vergunning treedt ANB op als beheerder van ASR Beleggingsfondsen, ASR Mixfondsen en ASR Fonds Sicav. De Beheerder staat onder toezicht van de AFM ten aanzien van deze fondsen.

Daarnaast treedt ANB op als beheerder van fondsen en pools, waarin uitsluitend door ASR Levensverzekering N.V. wordt belegd ten behoeve van haar unit-linked producten. Op grond van artikel 1:13a lid 1, sub g van de Wft is het beheer van deze beleggingsstructuren vrijgesteld van de verplichtingen in de Wft en afgeleide regelgeving en staat het beheer derhalve niet onder toezicht van de AFM. Het betreft de volgende fondsen: ASR Beleggingsmixfondsen E en G, ASR Basisfondsen, Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds, Werknemers Pensioen Mixfondsen, ASR Beleggingspools, ASR Europees Vastgoed basisfonds en de ABC Pools.

ANB heeft geen personeelsleden in dienst. Alle werkzaamheden worden middels een detacheringsovereenkomst verricht door werknemers in dienst van ASR Nederland N.V. ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. en a.s.r. Group Asset Management hebben gezamenlijk een ISAE 3402 type II verklaring.

Kerncijfers

In 2015 is het fondsvermogen van het Fonds toegenomen van € 20,6 miljoen naar € 29,2 miljoen, een stijging van 42 %.

x 1.000	31-12-2015	31-12-2014	% verandering	€ verandering
Fondsvermogen	€29.200	€ 20.570	41,95 %	€8.630

Het rendement van het Fonds is op basis van de intrinsieke waarde na aftrek van kosten. Rendementsberekening is gestart per 02-01-2014 en wordt bij een periode langer dan 1 jaar geannualiseerd.

Rendementsberekening vanaf start*	Fonds	Benchmark
Peildatum 31-12-2015	10,98 %	10,59 %
Peildatum 31-12-2014	22,53 %	22,31 %

* periode langer dan 1 jaar geannualiseerd

Beheerontwikkelingen in de verslagperiode

In het afgelopen jaar zijn geen zaken met een materiële impact aan de orde gekomen in de maandelijkse vergaderingen van ANB. Alle ingebrachte factsheets zijn goedgekeurd door de directie van ANB waarna deze gepubliceerd zijn.

Risico- en limietcontrole

Het fonds is gevoelig voor marktbevingen in het algemeen (marktrisico), als ook voor fluctuaties in prijzen van individuele beleggingsinstrumenten in het bijzonder. Het maximale verlies voor Participanten is beperkt tot de waarde van de door hen gehouden Participaties.

Het risico van het fonds wordt beperkt doordat de activa van het fonds indirect worden gespreid over een groot aantal effecten. In het hoofdstuk Risicoprofiel zal voor het fonds de risico's verder beschreven worden. Voor de volledige risicofactoren kunt u deze teruglezen in het Informatiememorandum in hoofdstuk 4 Risicoprofiel.

De Beheerder bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het Informatiememorandum zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fonds specifieke interne uitvoeringsrichtlijnen(mandaat).

Op basis van mandaat- en informatiememorandumlimieten vindt er continu monitoring plaats en wordt dagelijks gerapporteerd. Indien er sprake is van een overschrijding wordt direct actie ondernomen. Maandelijks wordt er door de afdeling Risk Management een dashboard opgesteld waarmee gerapporteerd wordt of er een incident/overschrijdingen heeft plaatsgevonden, welke gradatie deze melding heeft en wat de impact is. Het dashboard wordt besproken in het Fondsmanagement overleg en ingebracht in de directievergadering van de Beheerder. Daarnaast wordt er een meldingenregister bijgehouden waarin acties worden bewaakt welke zijn uitgezet na een incidentmelding.

Door ANB zijn de volgende belangrijkste risico's en de daarbij horende limieten gedefinieerd:

Gedefinieerde risico	Toelichting	Overschrijding in 2015
		WPLSF
Marktrisico	Marktrisico wordt beheerd door middel van diversificatie van de portefeuille en wordt bewaakt door middel van beperkingen / limieten.	Geen
Beleggen met geleend geld	Risk limiet is 100% van de intrinsieke waarde (NAV); Negatieve cash is toegestaan tot 5% van het fondsvermogen voor een periode van 30 werkdagen.	Geen
Derivatenrisico	Derivaten worden alleen gebruikt voor afdekkingsdoeleinden om het risico van het Subfonds te mitigeren en mogen geen hefboomwerking veroorzaken.	Geen
Tegenpartij risico	Niet beursgenoteerde transacties (ook wel OTC transacties) worden alleen uitgevoerd met gevalideerde tegenpartijen. In het geval van derivaten worden alleen overeenkomsten gesloten welke voldoen aan het raamwerk van ISDA en CSA.	Geen
Liquiditeiten risico	Het Subfonds belegt alleen in beleggingen welke genoteerd zijn aan een officiële beurs binnen de Eurozone.	Geen
Operationeel risico	Er is een systeem aanwezig met monitoring procedures, het meten van gedefinieerde restricties en signaleren van overschrijdingen om snel en adequaat in te grijpen en risico's te mitigeren. Als extra middel om overschrijdingen snel op te lossen is er een escalatieprocedure.	Geen

In 2015 hebben zich geen overschrijdingen en/of incidenten voorgedaan welke een materiële impact hebben gehad op het Fonds.

Naast de risico's welke dagelijks worden gemeten, worden overige incidenten gemeld middels een incidentenformulier. Hieronder vallen bijvoorbeeld alle onregelmatigheden met betrekking tot de (tijdigheid van de) NAV berekening. Alle voorgekomen incidenten worden geanalyseerd en gedocumenteerd. Deze meldingen worden bijgehouden in het meldingenregister. Hieruit voortkomende acties worden uitgezet en gemonitord door de afdeling Risk Management.

Voor het Fonds is geen nadelige impact ontstaan ten aanzien van de intrinsieke waarde en de participanten.

Met het huidige beheerssysteem worden de risico's gemeten en bewaakt, maar de Beheerder is continue bezig om de risico's verder te mitigeren om zo ook in de toekomst te blijven voldoen aan de hoge eisen welke de Beheerder stelt aan de uitvoering van haar beleid inzake haar Fondsen.

Ontwikkelingen op de financiële markten

Economie

De groei van de wereldeconomie is over heel 2015 redelijk stabiel gebleven, rond 3 - 3,5%. Daarmee liet de wereldeconomie voor het zesde jaar op rij (in het geval van de VS zelfs al het zevende jaar) een herstel zien na de 'Grote Recessie' van 2008-2009. Wel is het groeiherstel vrij gematigd gebleven in vergelijking met eerdere economische cycli. Dit is te wijten aan de 'na-ijl effecten' van de kredietcrisis. Groeiverschillen tussen landen en regio's zijn in 2015 ook nauwelijks veranderd: de Amerikaanse economie leidt het groeiherstel, terwijl Europa achterblijft (maar nog wel altijd herstelt). Opkomende markten maken een moeilijke tijd door, maar wel in verschillende mate en om verschillende redenen.

De belangrijkste risicofactoren voor de economische grootmachten zijn ook nog altijd dezelfde. Voor de Amerikaanse economie is het grootste risico dat de huidige cyclus zich al in een behoorlijk vergevorderd stadium lijkt te bevinden, waarbij de groei steeds meer door consumentenbestedingen gedreven wordt (daarbij geholpen door de dalende werkloosheid). Voor Europa blijft de instabiliteit van de eurozone als muntunie de grootste uitdaging. In 2015 bleek dit weer uit het bijna-vertrek van Griekenland uit de euro. Zoals al vaker werd ook nu weer op het laatste moment een oplossing gevonden, maar de onderliggende problemen zijn daarmee niet verdwenen en zullen vroeger of later (waarschijnlijk eerder vroeger dan later) weer opspelen. Voor opkomende markten tenslotte is China nu zowel de drijvende kracht als de grootste risicofactor. Dit bleek in 2015 onder andere toen China in augustus onverwacht de munt (de yuan) devalueerde. Dit besluit (gecombineerd met sterke koersdalingen op de Chinese aandelenbeurzen tijdens de zomerperiode) zorgde vanaf eind augustus voor onrust op de wereldwijde financiële markten. Daarbij ontstond ook twijfel of de Chinese autoriteiten wel in staat zouden zijn om de economische groeivertraging daar te beperken tot de geplande 7%. Andere opkomende markten die sterk afhankelijk zijn van China vanwege handelsrelaties (d.w.z. vrijwel geheel Azië) of export van grondstoffen (met name Rusland en Brazilië), hadden het meest te lijden van de Chinese groeivertraging.

Naast de economische groei is ook het wereldwijde inflatiebeeld in 2015 niet wezenlijk veranderd, met andere woorden: inflatie is in de meeste landen (te) laag gebleven. In zowel de VS als Europa bleef de inflatie het grootste deel van het jaar rond 0% hangen. In Japan was sprake van een tijdelijke stijging van de consumentenprijzen door een combinatie van ruim monetair beleid en een belastingverhoging, maar in de loop van 2015 liep de inflatie ook daar weer terug naar 0%. Met een inflatie van rond 1,5% lijkt het in China relatief nog mee te vallen, maar voor een opkomende markt is een dergelijke inflatie eigenlijk te laag. Aan de andere kant, een inflatieniveau van 10-15%, zoals in Brazilië en Rusland, is minstens zo onwenselijk.

Financiële markten

2015 was voor financiële markten een jaar met twee gezichten. In de eerste maanden van het jaar was de richting vergelijkbaar met die van (het grootste deel van) de afgelopen zes jaar, d.w.z. de koersen van aandelen en bedrijfsobligaties stegen, terwijl kapitaalmarktrentes verder daalden (vanaf toch al historisch lage niveaus). Echter, in de loop van het voorjaar en de zomer sloeg het sentiment om, aanvankelijk vanwege angst voor een 'Grexit'. Naarmate die angst wegebde na het begin juli bereikte akkoord tussen Griekenland en zijn schuldeisers, verschoof de aandacht naar China. Het knappen van de zeepbel op Chinese aandelenbeurzen en de onverwachte devaluatie van de yuan in augustus, zorgden ervoor dat internationale beleggers een meer 'risico-averse' houding aannamen.

Per saldo begonnen de meeste aandelenbeurzen het laatste kwartaal van 2015 rond dezelfde niveaus als waarop ze het jaar waren begonnen. Dankzij een herstel in het laatste kwartaal sloten de meeste Europese aandelenbeurzen het jaar toch nog positief af. Amerikaanse aandelen bleven daarbij achter, maar dankzij de waardestijging van de dollar in 2015, was het rendement in euro's gemeten vergelijkbaar met dat van Europese beurzen. Aandelenbeurzen van opkomende markten bleven (weer) achter bij die van ontwikkelde markten, voor het vijfde opeenvolgende jaar. Dit was vooral toe te schrijven aan de koersval in China, maar veel andere opkomende markten (o.a. Rusland en Brazilië) presteerden niet veel beter.

De 'spreads' op bedrijfsobligaties liepen over heel 2015 gemeten licht op, zowel in de VS als Europa en zowel voor 'investment grade' als 'high yield'. Daarbij past wel de kanttekening dat de 'crisis'-niveaus van 2008-2009 en 2011-2012 ver buiten beeld bleven.

Rentes op staatsobligaties fluctueerden in de VS rond 2 - 2,5%, terwijl die in Europa veel lager bleven: rond 0,5 - 1% voor rentes op Duitse, Nederlandse en Franse 10-jaars staatsobligaties. De staatsobligaties van 'perifere' landen in de eurozone (bijv. Spanje en Italië) presteerden opmerkelijk goed, met (minder opmerkelijke) uitzondering van Griekenland.

Vooruitzichten

Voor de wereldeconomie gaan we in ons basisscenario voor 2016 uit van een voortzetting van de 'lager-dan-gemiddelde' (maar mede daardoor wellicht ook 'langer-dan-gemiddelde') fase van groeiherstel. Daarbij werd verondersteld dat de relatieve groeiverschillen tussen landen en regio's groot zullen blijven, en dan vooral tussen ontwikkelde en opkomende economieën (maar ook binnen opkomende markten). Aangezien de wereldeconomie (en dan met name de VS) zich al in een redelijk vergevorderde fase van de cyclus lijkt te bevinden, rijst de vraag of we ons al zorgen moeten maken over een eventueel dreigende recessie. Wat ons betreft, is dat laatste geen realistisch scenario voor de nabije toekomst. In ieder geval zien we nog geen enkel voorteken hiervan, in de vorm van bijvoorbeeld inzakkende voorspellende economische indicatoren (zoals producentenvertrouwen) of 'inverse yield curves' op de markten voor staatsobligaties (wanneer korte rentes hoger zijn dan langere rentes, is dat in het verleden vaak een voorbode van een recessie geweest).

Voorlopig wordt de groei van de wereldeconomie nog altijd ondersteund door (extreem) ruim monetaire beleid van centrale banken. Dit beeld zal in 2016 niet wezenlijk veranderen, ook als de Fed in 2016 zoals verwacht de Amerikaanse basisrente stapsgewijs verder zal verhogen. Daarvoor is de inflatiedruk nog altijd te laag, zeker in Europa, waar de ECB eerder nog verder monetair zal verruimen dan dat van verkrapping (bijv. in de vorm van renteverhogingen) sprake zal zijn. Per saldo zijn ook de huidige lage grondstoffenprijzen een pluspunt voor de groeivoorzichten - althans voor de reële groei, niet voor inflatie en ook niet voor alle landen.

Als belangrijkste risico-scenario's voor 2016 (naast een mogelijk eerder dan verwachte recessie in de VS) zijn er het oplaaieren van politiek risico in Europa (bijv. als gevolg van 'Grexit'- of 'Brexit'-dreiging, of een onbeheersbare vluchtelingenstroom), en een erger dan verwachte groeivertraging in China. Voor beide risicoscenario's wordt er verwacht dat deze in 2016 wel kunnen zorgen voor periodes van hogere volatiliteit op financiële markten, maar niet dat deze het basisscenario van een voortgaand wereldwijd economisch groeiherstel in de weg zullen staan.

Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds bestaat uit een fonds met staatsobligaties waarmee de gemiddelde looptijd van de beleggingen van het fonds aansluit bij de looptijd van de pensioeninkoop-verplichting van de Participant.

Het Fonds belegt hoofdzakelijk in obligaties en andere verhandelbare vastrentende schuldbewijzen, uitgegeven of gegarandeerd door overheden die deel uitmaken van de Europese Monetaire Unie of door supranationale instellingen, evenals covered bonds en mortgage backed securities (MBS). De analyse van de economische indicatoren en ontwikkelingen op financiële markten met de nadruk op de markt voor overheidsobligaties, is bepalend voor de beslissing omtrent de spreiding over verschillende uitgevende overheden en welke obligaties in het betreffende segment worden opgenomen.

Fondskennmerken	WPLS
Beheervergoeding	0,15 %
Servicevergoeding	0,10 %
Kosten toetreding	0,15 %
Kosten uittreding	0,15 %

De beheer- en servicevergoeding zijn onderdelen die elk jaar terugkeren in het Fonds en de kosten voor toe- en uittreding zijn alleen van toepassing indien door participanten stukken worden aange- en verkocht.

Rendement en Portefeuillebeleid

De waarde van het beheerd vermogen van het Fonds is in 2015 toegenomen met € 8,6 miljoen naar € 29,2 miljoen. De toename van het belegd vermogen werd ten dele veroorzaakt door couponopbrengsten en instroom van polishoudergelden maar prijsdalingen hadden een negatief effect. Het jaar 2015 was een turbulent jaar op de financiële markten.

Over 2015 realiseerde het Subfonds een rendement op basis van intrinsieke waarde van 0,54 %. Over dezelfde periode kwam het rendement van de benchmark uit op 0,00 %.

x 1000	Fondsvermogen	Fonds	Benchmark
2015	€ 29.200	0,54 %	0,00 %
2014	€ 20.570	22,53 %	22,31 %

De positief absolute performance is vooral een resultaat van een juiste positionering van het Fonds op de rentecurve en de gedaalde kredietopslagen. Ondanks de spanningen in Griekenland halverwege het jaar hebben de posities in periferielanden een goede

bijdrage geleverd aan het rendement.

Begin 2015 is het fonds gestart met een lichte overweging in langlopende (25-30 jaar) Duitse obligaties. Gedurende de maand januari werd deze overweging teruggebracht naar een lichte onderweging ten opzichte van de benchmark. Sinds de aankondiging van het opkoopprogramma van de ECB in januari waren de gevolgen zichtbaar in het Fonds. Er werd een licht negatieve performance ten opzichte van de benchmark behaald, maar door dalende kredietopslagen in februari heeft dit alsnog in het voordeel van het fonds gewerkt. In maart was de portefeuille overwogen ten opzichte van de benchmark in periferielanden.

In het tweede kwartaal kende het fonds neutrale rentepositie, maar had wel een curvepositie die negatief heeft bijgedragen. De leningen met negatieve rendementen op korte looptijden werden vermeden waardoor het fonds impliciet gevoelig werd voor een scenario van stijgende rentes dat zich materialiseerde. De overwogen positie in perifere leningen heeft negatief bijgedragen aan het rendement. Door de onrust in Griekenland liepen kredietopslagen op. De overwogen positie in Nederland droeg positief bij.

In het derde kwartaal is geprofiteerd van dalende tot gelijkblijvende rentes en de overwogen positie in leningen met meer kredietrisico waarvan de spreads daalden. De rentepositionering van het Fonds was gemiddeld neutraal. Het fonds was onderwogen in kortlopende leningen met negatieve rendementen en lang lopende leningen waarvan het extra rendement niet voldoende was. Hier tegenover staat een overweging in middellange looptijden. Impliciet werd hierdoor geprofiteerd van een scenario met lage rentes. De grootste positieve bijdrage was echter de overwogen positie in leningen met hoger (dan de benchmark) kredietrisico. Dalende kredietopslagen van leningen aan Ierland, Italië, Spanje en Nederland droegen positief bij.

In het derde kwartaal is belang genomen in nieuwe leningen van ASFINAG (het door Oostenrijk gegarandeerde bedrijf dat onder andere de tolwegen beheert), Letland, en een aantal covered leningen van emittenten buiten Europa. Hier tegenover zijn, vooral covered en agency leningen verkocht waarvan de waardering niet meer aantrekkelijk is.

De rentepositionering van het fonds was gedurende het kwartaal neutraal, passend bij de visie dat het opkoopbeleid van de ECB aan de ene, en verbeterende macro-economische ontwikkelingen aan de andere kant rentes stabiel houden. De onderweging van lange leningen is in aanloop naar het rentebesluit van de ECB in december verkleind doordat het verschil tussen 10- en 30-jaars leningen in onze ogen te groot was geworden.

Na de vergadering van de ECB bleek dit inderdaad het geval en is de positie teruggedraaid, omdat het nemen van kredietrisico aanvaardbaar is. Door de dalende lijn van kredietopslagen zijn leningen met een lange looptijd overwogen ten opzichte van de benchmark.

Gedurende het vierde kwartaal zijn posities in Ierland verkleind, omdat het extra rendement hierop zeer beperkt begon te worden. In Spanje en Italië is juist wat extra risico genomen. Ook zijn leningen opgenomen van Oost-Europese en Baltische landen, leningen met aantrekkelijk rendement en een vergelijkbaar risico als leningen aan bijvoorbeeld België en Frankrijk. Verder zijn enkele hoge kwaliteit bedrijfsleningen met variabele coupon opgenomen ter vervanging van de steeds verder negatief renderende kortlopende staatsobligaties.

In Control statement

Verklaring AO/IC

De Beheerder beschikt over een beschrijving van de bedrijfsvoering, die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft). De Beheerder heeft gedurende het afgelopen boekjaar verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld. Bij deze werkzaamheden zijn geen constatering gedaan op grond waarvan zou moeten worden geconcludeerd dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving.

Daarnaast heeft de Beheerder geen constatering gedaan waaruit blijkt dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende het jaar 2015 overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Het vermogensbeheer van het Fonds wordt uitgevoerd door personeel van ASR Nederland N.V. afdeling Financial Markets, dat middels een detacheringsovereenkomst in dienst is bij de Beheerder. De Beheerder heeft als onderdeel van de monitoring vastgesteld dat a.s.r. Group Asset Management een ISAE 3402 type II verklaring heeft verkregen voor haar (beleggings)processen over de periode waarop het jaarverslag 2015 betrekking heeft. Uit het ISAE 3402 type II rapport heeft de Beheerder vastgesteld dat er geen bevindingen zijn die impact kunnen hebben op de fondsen.

Utrecht, 22 april 2016

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Namens Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

De directie,

De heer D. Gort
De heer M.G. Jekel
De heer J.Th.M. Julicher
De heer G.C. Mattu

Verantwoordelijkheidsverklaring

De heer D. Gort, directeur van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens Chief Executive Officer (CEO) van ASR Vastgoed Vermogensbeheer en ASR Vastgoed Ontwikkeling, beide onderdeel van ASR Nederland N.V.;

De heer M.G. Jekel, directeur van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens directeur Financiën van ASR Nederland N.V.;

De heer J.Th.M. Julicher, directeur van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens Chief Investment Officer (CIO) van ASR Nederland N.V., afdeling a.s.r. Group Asset Management; en

De heer G.C. Mattu, directeur van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens directeur Klantservices, verklaren dat, voor zover hen bekend,

De jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds; en dat het jaarverslag een getrouw overzicht geeft omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar en de verwachte gang van zaken bij het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds.

Utrecht, 22 april 2016

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
De directie,

De heer D. Gort
De heer M.G. Jekel
De heer J.Th.M. Julicher
De heer G.C. Mattu

Jaarrekening 2015

Balans

Balans per 31 december 2015 (voor winstbestemming x € 1.000)

Balans	31-12-2015	31-12-2014	Referentie
Beleggingen			
Deelnemingsbewijzen in beleggingspools	28.724	20.116	
Som der beleggingen	28.724	20.116	1
Vorderingen	517	358	2
Overige activa			
Liquide middelen	0	100	3
Kortlopende schulden	-41	-4	4
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden	476	454	
Activa min kortlopende schulden	29.200	20.570	
Geplaatst participatiekapitaal	25.774	17.165	
Overige reserves	3.405	0	
Onverdeeld resultaat	21	3.405	
Totaal eigen vermogen	29.200	20.570	5

Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening over de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015 (x € 1.000)

Winst- en verliesrekening	01-01-2015 t/m 31-12-2015	30-09-2013 t/m 31-12-2014	Referentie
Opbrengsten uit beleggingen	621	506	6
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	212	1.536	7
Niet gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-747	1.415	7
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	
Som der bedrijfsopbrengsten	86	3.457	
Beheervergoeding	-37	-29	
Servicevergoeding	-25	-19	
Transactiekosten aan- en verkopen beleggingen	-3	-4	
Som de bedrijfslasten	-65	-52	8
Resultaat na belastingen	21	3.405	

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015 (x € 1.000)

Volgens de indirecte methode

Kasstroomoverzicht	01-01-2015 t/m 31-12-2015	30-09-2013 t/m 31-12-2014	Referentie
Totaal beleggingsresultaat	21	3.405	
Waardeverandering van beleggingen	535	-2.951	1
Aankopen van beleggingen (-)	-34.588	-47.971	1
Verkopen van beleggingen (+)	25.445	30.806	1
Toename (-) / Afname (+) van vorderingen	-159	-359	2
Toename (+) / Afname (-) van schulden	37	4	4
Netto kasstroom beleggingsactiviteiten	-8.709	-17.065	
Uitgifte participaties	8.882	17.340	5
Inkoop participaties	-273	-173	5
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	8.609	17.165	
Mutatie liquide middelen	-100	100	
Totaal liquide middelen begin verslagperiode	100	0	3
Totaal liquide middelen einde verslagperiode	0	100	3
Mutatie liquide middelen	-100	100	

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (het Fonds) is opgericht op 30 september 2013 in de vorm van een fonds voor gemene rekening. De activiteiten zijn gestart op 18 november 2013.

De verplichtingen uit de Wet op het financieel toezicht zijn echter niet toepasselijk op de Beheerder voor zover het de Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds betreft. Potentiële beleggers, zijnde groepsmaatschappijen van de Beheerder in de zin van artikel 1:13a lid 1, sub g van de Wft, worden daarom nogmaals met nadruk gewezen op het feit dat het Fonds niet onder toezicht staat van de AFM. Desalniettemin heeft de Beheerder besloten om vrijwillig het jaarverslag van het Fonds op te stellen met inachtneming van de geldende voorschriften voor Richtlijn 615 'Beleggingsentiteiten' van de Raad voor de Jaarverslaggeving en met Titel 9 van Boek 2 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek (BW) en de wet op het financieel toezicht. Alle in het jaarverslag opgenomen bedragen zijn in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. De in de tabellen opgenomen getallen zijn afgeronde bedragen. Hierdoor kunnen zich afrondingsverschillen voordoen.

Verslagperiode en vergelijkende cijfers

De periode van het jaarverslag loopt van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015. In de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn als vergelijkende cijfers opgenomen de gegevens over de periode 30 september 2013 tot en met 31 december 2014.

Vreemde Valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Activa en passiva luidende in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de valutakoers op balansdatum.

Uit de omrekening voortvloeiende valutaverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder het hoofd (niet-) gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen.

Per 31 december 2015 noteerden in het Fonds geen beleggingen in vreemde valuta.

Beheerder

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (hierna: de Beheerder) is de beheerder in de zin van artikel 1.1 van de Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft). De fondsvoorwaarden zijn ongewijzigd gebleven. De Beheerder is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beheer van het fondsvermogen overeenkomstig het beleggingsbeleid en het voeren van de participanten- en financiële administratie. De Beheerder beschikt over een vergunning van de toezichthouder conform artikel 2:65, lid 1, sub a Wft en is opgenomen in het register als bijgehouden door de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Juridisch eigenaar

Stichting ASR Bewaarder treedt, in overeenstemming met de algemene voorwaarden van beheer en bewaring, op als eigenaar (titelhouder) in juridische zin voor rekening en risico van de participanten in het Fonds.

Custodian

Zoals uiteengezet in het informatiememorandum, heeft de Beheerder ABN AMRO Bank N.V., als Custodian (hierna: de Custodian), onder de voorwaarden van de bewaardersovereenkomst, voor het Fonds aangesteld. ABN AMRO Bank N.V. beschikt over een bankvergunning. Zij staat in Nederland onder toezicht van DNB in het kader van liquiditeit en integriteit.

De belangrijkste taak van de Custodian is om namens het Fonds de custody taken waarnaar wordt verwezen in artikel 4:37f van de Wft uit te voeren. De Custodian is jegens het Fonds of de participanten aansprakelijk voor het verlies van financiële instrumenten die hij of een derde partij aan wie hij de bewaring heeft uitbesteed, in custody heeft genomen. De Custodian is ook aansprakelijk voor verliezen die het Fonds of de participanten leiden als gevolg van een nalatig of opzettelijk verzuim van de Custodian om zijn taken naar behoren uit te voeren. In geval van een directe aansprakelijkheid van de Custodian kunnen de participanten de Custodian overeenkomstig de voorwaarden van de bewaardersovereenkomst via de Beheerder aanspreken. In het informatiememorandum zijn de taken, de verantwoordelijkheden en de aansprakelijkheid van de Custodian verder toegelicht.

Verwerking

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen aan het Fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvoor betrouwbaar kan worden vastgesteld. De wijze van het structureren van het vermogensbeheer kan ertoe leiden dat het juridisch

eigendom van een actief en/of passief, waarvan de economische voor- en nadelen aan het Fonds toekomen, bij verbonden partijen berust.

Opbrengsten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Kosten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen en risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Een verplichting wordt niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de verwachte uitstroom van middelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering

Een financieel actief en een financieel passief worden gesaldeerd en als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en passiva samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Transacties met verbonden partijen

Van een verbonden partij is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen in een andere partij, dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het financiële en zakelijk beleid van de andere partij. Transacties met verbonden partijen worden verricht tegen marktconforme tarieven.

Beleggingen

Beleggingen worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de marktwaarde van het actief of de verplichting, vermeerderd met de aankoopkosten. De beleggingen in obligaties en derivaten worden vervolgens individueel gewaardeerd tegen marktwaarde, welke op balansdatum is gelijkgesteld aan de slotkoers op de beurs (middenkoers) of gebaseerd is op ontvangen brokerquotes. Ongerealiseerde en gerealiseerde waardeveranderingen in de portefeuille worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Bij het fonds worden de volgende aan- en verkoopkosten van beleggingen in rekening gebracht:

Aan- en verkoopkosten beleggingen: Betreft kosten die in rekening worden gebracht door de broker voor aan- en verkoop van beursgenoteerde beleggingen. Bij aankoop worden brokerkosten als onderdeel van de kostprijs geactiveerd. Bij de periodieke bepaling van de marktwaarde van beleggingen worden de kosten verantwoord in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de niet gerealiseerde waardeverandering. De kosten bij verkoop van beleggingen worden als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen verantwoord.

Transactiekosten beleggingen: Betreft kosten voor afwikkeling van aan- en verkooptransacties door de custodian van het fonds.

Liquide middelen

Banktegoeden worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de nominale waarde. Als liquide middelen worden aangemerkt de rekening- courant tegoeden bij banken, alsmede mogelijk aanwezige kasvoorraden en uitstaande (termijn-) deposito's voor zover deze niet tot de beleggingen worden gerekend.

Overige activa en passiva

De vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, onverminderd met bijzondere waardevermindervers verliezen. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de oninbaarheid van de vorderingen. Kortlopende schulden en overlopende passiva worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. De kortlopende schulden en overlopende passiva worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen enerzijds de baten en anderzijds de lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Resultaten in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de per transactiedatum geldende valutakoersen.

Waardeveranderingen van beleggingen

Gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen. Ongerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo boekjaar de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen.

De gerealiseerde en ongerealiseerde prijsresultaten worden in de periode waarop zij betrekking hebben als gerealiseerde respectievelijk ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen gepresenteerd onder beleggingsopbrengsten in de winst- en verliesrekening.

Aan- en verkoopkosten van beleggingen worden opgenomen in de kostprijs respectievelijk in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de betreffende beleggingen en zijn hierdoor onderdeel van de waardeveranderingen van beleggingen.

Vennootschapsbelasting

Het Fonds heeft de fiscale status van een fiscaal transparant fonds. Een fiscaal transparant fonds is zelf niet belastingplichtig. De vennootschapsbelasting wordt bij de individuele participanten geheven.

Oprichtingskosten

De oprichtingskosten zijn volledig voor rekening van de Beheerder en worden niet in rekening gebracht bij het Fonds.

Beheervergoeding

Aan het Fonds worden kosten in rekening gebracht voor het beheer van het Fondsvermogen door de Beheerder. De afdracht van de gemaakte reserveringen vindt maandelijks plaats aan de Beheerder. De hoogte van de beheervergoeding is 0,15% op jaarbasis.

Servicevergoeding

De Beheerder ontvangt maandelijks een servicevergoeding die ten laste van het Fonds wordt gebracht. De servicevergoeding dient ter dekking van overige kosten zoals:

- De vergoedingen voor de accountants, juridische en fiscale adviseurs;
- De kosten verband houdende met het voorbereiden, drukken en verzenden van het informatiememorandum, (half-) jaarverslagen en alle mogelijke andere documenten die betrekking hebben op het Fonds;
- De kosten in verband met het berekenen en publiceren van de intrinsieke waarden;
- De kosten in verband met het bijhouden van het participantenregister, het voeren van een financiële en beleggingsadministratie;
- De kosten voor vergaderingen van participanten.

De hoogte van de servicevergoeding is 0,10 % op jaarbasis. De Beheerder betaalt uiteindelijk de daadwerkelijk gemaakte kosten die vallen onder de servicevergoeding.

Kosten in verband met beleggingen in andere beleggingsfondsen

Indien het Fonds belegt in andere beleggingsfondsen kunnen de binnen deze fondsen gemaakte kosten, zoals beheervergoeding, servicevergoeding en overige kosten, indirect ten laste van het Fonds komen.

Het Fonds heeft in het informatiememorandum uitdrukkelijk de mogelijkheid voorbehouden om in andere beleggingsfondsen te beleggen. De Beheerder streeft er naar om het totale kostenniveau, inclusief de kosten van onderliggende fondsen, op een gelijkwaardig niveau te houden als in de situatie waarin de beleggingen zonder tussenkomst van een ander beleggingsfonds plaatsvindt.

Indien een gedeelte van de, binnen de beleggingsfondsen waarin wordt belegd, in rekening gebrachte vergoedingen wordt terugbetaald (zogenaamde retourprovisie), komt dit ten gunste van het Fonds.

Vergoedingen in verband met het uitlenen van effecten

De netto opbrengsten die worden gegenereerd door het uitlenen van effecten komen in beginsel ten gunste van het Fonds. De netto opbrengsten zijn de opbrengsten in verband met het uitlenen van effecten na aftrek van een marktconforme vergoeding voor de Beheerder en eventuele kosten die door de bij de uitleentransacties betrokken partijen in rekening worden gebracht.

Bij uitlenen van effecten worden effecten in bruikleen gegeven, waarbij het juridische eigendom wordt overgedragen aan een derde, maar het economische eigendom in bezit van het Fonds blijft. De uitgeleende effecten zijn derhalve opgenomen onder beleggingen en

gewaardeerd tegen de beurskoers ultimo verslagperiode. Voor het risico van niet teruglevering zijn zekerheden ontvangen. Deze zekerheden zijn niet in de balans opgenomen.

Gedurende de verslagperiode zijn er geen effecten in bruikleen gegeven.

Kosten bij uitgifte en inkoop van participaties

Bij uitgifte en inkoop van participaties worden door het Fonds kosten (0,15% van intrinsieke waarde) in rekening gebracht. Deze kosten komen ten gunste van het Fonds ter compensatie van transactiekosten die worden gemaakt indien als gevolg van uitgifte onderliggende beleggingen moeten worden aangekocht of als gevolg van inkoop beleggingen moeten worden verkocht.

De Beheerder berekent de op- of afslag op basis van de gemiddelde daadwerkelijk gemaakte transactiekosten die zij bij aan- en verkoop van beleggingen moet maken. De op- of afslagkosten worden direct in de aan- of verkoopprijs opgenomen en aan het einde van de verslagperiode bij herwaardering ten laste van de verlies- en winstrekening gebracht. De Beheerder kan dit percentage aanpassen indien de marktomstandigheden dusdanig wijzigen dat de op- en afslag niet meer representatief zijn voor de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens zogenaamde "indirecte methode" waarbij onderscheid is gemaakt tussen kasstromen uit beleggings- en financieringsactiviteiten. De liquide middelen betreffen direct opeisbare tegoeden bij banken. Bij de kasstroom uit beleggingsactiviteiten wordt het resultaat gecorrigeerd voor kosten die geen uitgaven zijn en opbrengsten welke geen ontvangsten zijn.

Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening

1. Beleggingen

De beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Beleggingen	31-12-2015	31-12-2014
Overige obligaties	2.764	2.675
Overheidsobligaties	25.960	17.441
Totaal beleggingen	28.724	20.116

Het verloop van de beleggingen gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Verloopoverzicht beleggingen					
Fonds	Marktwaaarde 31-12-2014	Aankopen	Verkopen	Waarde verandering	Marktwaaarde 31-12-2015
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (WPLSF)	20.116	34.588	25.445	-535	28.724
Totaal	20.116	34.588	25.445	-535	28.724

2. Vorderingen

De overige vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar en kunnen als volgt worden onderverdeeld (x € 1.000):

Vorderingen	31-12-2015	31-12-2014
Overlopende interest beleggingen	476	358
Te vorderen op participanten wegens intreding	41	0
Totaal	517	358

3. Liquide middelen

De liquide middelen betreffen direct opeisbare tegoeden bij banken.

4. Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben allen een looptijd korter dan één jaar en kunnen als volgt worden onderverdeeld (x € 1.000):

Kortlopende schulden	31-12-2015	31-12-2014
Nog te betalen beheer- en servicevergoedingen	-6	-4
Rekening courant	-35	0
Stand eind verslagperiode	-41	-4

5. Geplaatst participatiekapitaal, onverdeeld resultaat en overige reserves

Meerjarenoverzicht Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Intrinsieke waarde	31-12-2015	31-12-2014
Fondsvermogen (x € 1.000)	29.200	20.570
Aantal participaties	478.956	339.192
Intrinsieke waarde in euro's per participatie	60,97	60,64

Het verloop van het geplaatst participatiekapitaal gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Geplaatst participatiekapitaal	31-12-2015	31-12-2014
Stand begin verslagperiode	17.165	0
Geplaatst gedurende de verslagperiode	8.882	17.340
Terugbetaald aan participanten gedurende de verslagperiode	-273	-175
Stand eind verslagperiode	25.774	17.165

Het verloop van het aantal participaties gedurende de verslagperiode is als volgt:

Verloopoverzicht aantal participaties	Aantal 31-12-2014	Uitgifte	Inkoop	Aantal 31-12-2015
WPLS	339.192	144.177	4.413	478.956
Totaal	339.192	144.177	4.413	478.956

Het verloop van het onverdeeld resultaat gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Overige reserves	31-12-2015	31-12-2014
Stand begin verslagperiode	0	0
Dotatie verslagperiode	3.405	0
Stand eind verslagperiode	3.405	0

Het verloop van het onverdeeld resultaat gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Onverdeeld resultaat	31-12-2015	31-12-2014
Stand begin verslagperiode	3.405	0
Verdeling resultaat voorgaand boekjaar	-3.405	0
Onverdeeld resultaat lopend boekjaar	21	3.405
Stand eind verslagperiode	21	3.405

6. Opbrengsten uit beleggingen

De opbrengsten betreffen interest- en dividendinkomsten en kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Opbrengsten uit beleggingen	01-01-2015 t/m 31-12-2015	30-09-2013 t/m 31-12-2014
Interest overheidsobligaties	577	481
Interest overige obligaties	30	21
Opbrengsten ivm in- en uitredingen participanten	14	4
Totaal	621	506

7. Waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen zijn de resultaten uit hoofde van verkopen zijn inclusief eventuele verkoopkosten. De ongerealiseerde waardeveranderingen in de aangehouden beleggingen zijn inclusief eventuele aankoopkosten.

De gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	01-01-2015 t/m 31-12-2015 (positief)	01-01-2015 t/m 31-12-2015 (negatief)	30-09-2013 t/m 31-12-2014 (positief)	30-09-2013 t/m 31-12-2014 (negatief)
Obligaties	428	-216	1.546	-10
Totaal	428	-216	1.546	-10

De ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	01-01-2015 t/m 31-12-2015 (positief)	01-01-2015 t/m 31-12-2015 (negatief)	30-09-2013 t/m 31-12-2014 (positief)	30-09-2013 t/m 31-12-2014 (negatief)
Obligaties	30	-777	1.419	-4
Totaal	30	-777	1.419	-4

8. Bedrijfslasten

De bedrijfslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Bedrijfslasten	01-01-2015 t/m 31-12-2015	30-09-2013 t/m 31-12-2014
Beheervergoeding	-37	-29
Servicevergoeding	-25	-19
Transactiekosten aan- en verkopen beleggingen	-3	-4
Totaal	-65	-52

Lopende Kosten Factor (LKF)

Fonds	Informatie memorandum	01-01-2015 t/m 31-12-2015
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds	0,25%	0,25%

De Lopende Kosten Factor omvat alle kosten die ten laste van het Fonds zijn gebracht in de verslagperiode inclusief de beheer- en servicevergoeding van de onderliggende beleggingsfondsen, exclusief rentekosten, eventuele belastingen en transactiekosten als gevolg

van de aan- en verkopen van beleggingen die het Fonds doet. De LKF wordt berekend door de totale kosten in de verslagperiode te delen door de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds.

De gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds is de som van de intrinsieke waarden gedeeld door het aantal berekeningsmomenten van de intrinsieke waarde gedurende het verslagjaar. Het aantal meetmomenten wordt als gewogen gemiddelde beschouwd.

	Kosten direct ten laste van WPLS		Ontvangen kostenvergoeding door de Beheerder	Totaal LKF 2015
	Management fee	Service fee		
WPLS	0,15%	0,10%	0,00%	0,25%

Portefeuille Omloop Factor (POF)

Fonds	01-01-2015 t/m 31-12-2015	30-09-2013 t/m 31-12-2014
	Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds	203,84%

De Portefeuille Omloop Factor (POF) geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de beleggingen ten opzichte van het gemiddelde Fondsvermogen en is een maatstaf voor de mate van een actief of minder actief beleggingsbeleid. Zo betekent een omloopfactor van 200% dat in een jaar twee keer alle beleggingen uit de portefeuille zijn gekocht en verkocht.

Bij de gehanteerde berekening wordt het bedrag van de turnover bepaald door de som van de aan- en verkopen van de beleggingen in de verslagperiode te verminderen met de som van uitgifte en inkopen van participaties. Hierbij zijn alle beleggingscategorieën betrokken met uitzondering van deposito's met een oorspronkelijke looptijd korter dan een maand. De POF wordt bepaald door het bedrag van de turnover uit te drukken in een percentage van de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds, welke op identieke wijze wordt berekend als bij de bepaling van de LKF voor de verslagperiode.

Transacties met verbonden partijen

Het Fonds kent de volgende relaties met verbonden partijen:

- ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. is de beheerder van het Fonds en brengt een beheervergoeding (€ 37.000) en een servicevergoeding (€ 25.000) in rekening;
- De directie van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. heeft geen participaties in het fonds;
- ASR Levensverzekering N.V. participeert enerzijds in het Fonds via verkregen participaties, en anderzijds via startkapitaal van € 15.000.000.

Startkapitaal	Participaties 31-12-2014 (in stukken)	Marktwaarde 31-12-2014 (x € 1.000)	Participaties 31-12-2015 (in stukken)	Marktwaarde 31-12-2015 (x1.000)
ASR Levensverzekering N.V.	300.000	18.193	300.000	18.290

Personeel

Het Fonds heeft geen personeel in dienst. Per 31 december 2015 zijn 57 medewerkers (21 FTE's) gedetacheerd bij ANB middels een detacheringsovereenkomst met ASR Nederland N.V. De totale personeelskosten van de beheerder bedragen € 2.025.749 in het jaar 2015. De doorbelaste personeelskosten bestaan volledig uit vaste beloningen (AIFMD artikel 22, lid 2 e). De Beheerder deelt niet in het beleggingsresultaat als vergoeding voor het beheer van de beleggingsfondsen waarover verslag wordt gedaan. Er is derhalve geen sprake van carried interest (het deel in de winst van het fonds bestemd voor de beheerder van het fonds als vergoeding voor het beheer). Voor de werkzaamheden verricht door de statutaire directie ontvangt ASR Nederland N.V. een management fee van € 35.600 per directielid over het jaar 2015. De totale kosten voor de directie en identified staff bedragen € 277.184 (AIFMD artikel 22, lid 2 f).

In onderstaande tabel is de totale beloning opgenomen met betrekking tot de door de beheerde ingeleende medewerkers. Een toerekening van deze bedragen aan het Fonds is voor dit verslagjaar niet mogelijk aangezien relevante informatie niet beschikbaar is. Nadere informatie over het beloningsbeleid is opgenomen op de website www.asr.nl.

Personeelskosten	01-01-2015 t/m 31-12-2015	Begunstigden
Directie	142.400	4
Identified Staff	134.784	3
Medewerkers	1.748.565	54
Totaal	2.025.749	61

Overig

Zowel de kosten bij uitgifte en inkoop van participaties, als de beheer- en servicevergoeding, zijn vrijgesteld van BTW.

Overige informatie

Winstbestemming

Na vaststelling van het jaarverslag wordt het resultaat toegevoegd aan de overige reserves, onderdeel van het eigen vermogen.

Dividendvoorstel

Het Fonds keert geen dividend uit. De door het Fonds ontvangen dividenden worden herbelegd en komen tot uiting in de waardeontwikkeling van het Fonds.

Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode tot aan de openbaarmaking van dit jaarverslag geen gebeurtenissen voorgedaan, die een aanpassing van of een toelichting op de financiële overzichten noodzakelijk maken.

ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING

Utrecht, 22 april 2016

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Namens Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

De directie,

De heer D. Gort

De heer M.G. Jekel

De heer J.Th.M. Julicher

De heer G.C. Mattu

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Participanten van Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening over 2015 van Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatie Fonds te Utrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de winst-en-verliesrekening over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheden van de beheerder

De beheerder van het fonds is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het verslag van de beheerder, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De beheerder is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als hij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de fonds. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de beheerder van het fonds gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatie Fonds per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van de beheerder, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het verslag van de beheerder, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Utrecht, 22 april 2016

KPMG Accountants N.V.

G.J. Hoeve RA

Bijlage

Bijlage 1

Specificatie Beleggingen Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Naam Instrument	Rating	Instrument type	Land	Valuta	Aantal	Koers per 31-12-2015	Marktwaaarde 31-12-2015
DUITSLAND_4.75%_04/07/2034	AAA	Bond	DE	EUR	1.420.000	158,45	2.250
DUITSLAND_4.25%_04/07/2039	AAA	Bond	DE	EUR	1.220.000	157,88	1.926
NEDERLAND_2.75%_15/01/2047	AAA	Bond	NL	EUR	1.340.000	128,84	1.726
DUITSLAND_4%_04/01/2037	AAA	Bond	DE	EUR	1.060.000	148,82	1.577
NEDERLAND_2.5%_15/01/2033	AAA	Bond	NL	EUR	1.240.000	118,17	1.465
NEDERLAND_4%_15/01/2037	AAA	Bond	NL	EUR	870.000	147,20	1.280
NEDERLAND_5.5%_15/01/2028	AAA	Bond	NL	EUR	780.000	151,33	1.180
DUITSLAND_5.5%_04/01/2031	AAA	Bond	DE	EUR	720.000	161,76	1.165
DUITSLAND_2.5%_15/08/2046	AAA	Bond	DE	EUR	790.000	125,37	990
DUITSLAND_2.5%_04/07/2044	AAA	Bond	DE	EUR	710.000	125,19	889
DUITSLAND_3.25%_04/07/2042	AAA	Bond	DE	EUR	600.000	140,88	845
DUITSLAND_5.625%_04/01/2028	AAA	Bond	DE	EUR	530.000	155,04	822
NEDERLAND_3.75%_15/01/2042	AAA	Bond	NL	EUR	530.000	149,33	791
DUITSLAND_6.25%_04/01/2030	AAA	Bond	DE	EUR	420.000	169,70	713
FINLAND_0.75%_15/04/2031	AA+	Bond	FI	EUR	760.000	91,60	696
FINLAND_2.75%_04/07/2028	AA+	Bond	FI	EUR	560.000	119,04	666
HYP ALPE-AD_2.375%_13/12/2022	AA+	Bond	AT	EUR	500.000	106,43	532
ASFINAG_1.5%_15/09/2030	AA+	Bond	AT	EUR	500.000	99,27	496
DUITSLAND_4.75%_04/07/2028	AAA	Bond	DE	EUR	320.000	146,20	468
DUITSLAND_2%_04/01/2022	AAA	Bond	DE	EUR	270.000	111,53	301
SPANJE_1.15%_30/07/2020	BBB+	Bond	ES	EUR	290.000	102,17	296
POLEN_4.2%_15/04/2020	A-	Bond	PL	EUR	250.000	116,84	292
FINLAND_4%_04/07/2025	AA+	Bond	FI	EUR	200.000	129,14	258
NEDERLAND_0.25%_15/07/2025	AAA	Bond	NL	EUR	270.000	95,25	257
DUITSLAND_1.75%_04/07/2022	AAA	Bond	DE	EUR	220.000	110,47	243
BELGIE_5.5%_28/03/2028	AA-	Bond	BE	EUR	160.000	148,05	237
SPANJE_4.3%_31/10/2019	BBB+	Bond	ES	EUR	200.000	114,59	229
NORDRH WF_1.875%_15/03/2024	AA-	Bond	DE	EUR	200.000	109,37	219
LETLAND_1.375%_23/09/2025	A-	Bond	LV	EUR	200.000	102,50	205
CAF_1%_10/11/2020	AA-	Bond	SP	EUR	200.000	100,37	201
HSBC_FRN_27/11/2019	AA-	Bond	FR	EUR	200.000	100,02	200
ITALIE_1.05%_01/12/2019	BBB	Bond	IT	EUR	190.000	102,51	195
LITHUANIA_1.25%_22/10/2025	A-	Bond	LT	EUR	190.000	101,79	193
ITALIE_2.5%_01/05/2019	BBB	Bond	IT	EUR	180.000	107,38	193
BELGIE_4.25%_28/09/2022	AA	Bond	BE	EUR	140.000	125,69	176
DUITSLAND_6.25%_04/01/2024	AAA	Bond	DE	EUR	120.000	146,62	176
DUITSLAND_4.75%_04/07/2040	AAA	Bond	DE	EUR	100.000	170,03	170
FRANKRIJK_5.75%_25/10/2032	AA	Bond	FR	EUR	100.000	161,86	162
BMO_0.75%_21/09/2022	AAA	Bond	CA	EUR	150.000	99,99	150
WESTPAC_NZ_0.5%_29/09/2020	AAA	Bond	NZ	EUR	150.000	99,88	150
CR AGR HOME LN_0.625%_11/09/2023	AAA	Bond	FR	EUR	150.000	99,02	148
ESM_1.85%_01/12/2055	AA+	Bond	SP	EUR	150.000	96,61	145
DUITSLAND_1.5%_15/02/2023	AAA	Bond	DE	EUR	130.000	109,01	142

Naam Instrument	Rating	Instrument type	Land	Valuta	Aantal	Koers per 31-12-2015	Marktwaarde 31-12-2015
IERLAND_5.4%_13/03/2025	A+	Bond	IE	EUR	100.000	136,97	137
POLEN_0.875%_14/10/2021	A-	Bond	PL	EUR	130.000	102,08	133
BK OF IRE MTG_0.625%_19/02/2021	AA+	Bond	IE	EUR	130.000	99,91	130
SPANJE_1.4%_31/01/2020	BBB+	Bond	ES	EUR	120.000	103,52	124
SPANJE_3.75%_31/10/2018	BBB+	Bond	ES	EUR	110.000	110,04	121
NAT AUSTR B_0.875%_16/11/2022	AAA	Bond	AU	EUR	120.000	99,91	120
FRANKRIJK_3.25%_25/05/2045	AA	Bond	FR	EUR	90.000	127,69	115
SPANJE_4%_30/04/2020	BBB+	Bond	ES	EUR	100.000	114,44	114
NORDRHEIN WF_2%_15/10/2025	AA-	Bond	DE	EUR	100.000	110,23	110
CAF_4.625%_29/03/2018	AA-	Bond	SP	EUR	100.000	109,62	110
ROYAL BK_CAN_FRN_06/08/2020	AA-	Bond	CA	EUR	110.000	99,59	109
3M COMPANY_FRN_15/05/2020	AA-	Bond	US	EUR	110.000	99,54	109
W&I_HESSEN_1.75%_06/12/2022	AA	Bond	DE	EUR	100.000	108,22	108
NORDRHEIN WF_1.625%_24/10/2030	AA-	Bond	DE	EUR	100.000	102,77	103
DEUTSCHE BAHN_1.25%_23/10/2025	AA	Bond	DE	EUR	100.000	100,93	101
SR-Bank_Bolig_0.5%_28/09/2020	AAA	Bond	NO	EUR	100.000	100,37	100
LETLAND_0.5%_15/12/2020	A-	Bond	LV	EUR	100.000	100,27	100
UPS_FRN_15/07/2020	A+	Bond	US	EUR	100.000	100,08	100
DEV BK JAPAN_0.375%_21/10/2019	A	Bond	JP	EUR	100.000	99,58	100
COCA COLA_FRN_09/09/2019	AA	Bond	US	EUR	100.000	99,57	100
DEUTSCHE BK_0.625%_25/11/2020	AA	Bond	DE	EUR	100.000	99,44	99
BELGIE_4%_28/03/2032	AA	Bond	BE	EUR	70.000	134,28	94
TSJECHIE_3.625%_14/04/2021	AA-	Bond	CZ	EUR	80.000	116,89	94
LUXEMBURG_2.125%_10/07/2023	AAA	Bond	LU	EUR	50.000	113,33	57
MADRID_1.826%_30/04/2025	BBB+	Bond	ES	EUR	50.000	99,04	50
DUITSLAND_1.5%_15/05/2024	AAA	Bond	DE	EUR	40.000	109,12	44
DUITSLAND_6.5%_04/07/2027	AAA	Bond	DE	EUR	10.000	163,48	16
DMPL_X_A2_26/06/2051	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	101,79	102
SAECURE 12 A2_FRN_30/07/2092	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	101,63	102
STORM 2013-4 A2_FRN_22/07/2018	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	101,62	102
SAECURE 14 A2 30/01/2019	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	101,42	101
SAECURE 12 A2_FRN_30/07/2092	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	101,63	102
STORM 2013-4 A2_FRN_22/07/2018	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	101,62	102

Totaal beleggingen Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

28.724

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

www.asr.nl

a.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen